

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 293/2020-36

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. júna 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Milanom Kuzmom, Advokátska kancelária JUDr. Miroslav Katunský, JUDr. Milan Kuzma a spol., Floriánska 16, Košice, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Košice II č. k. 18 C 138/2011-468 z 15. februára 2017 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3 Co 182/2017 z 29. marca 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. júla 2018 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], toho času

v Ústave na výkon trestu odňatia slobody [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 18 C 138/2011-468 z 15. februára 2017 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Co 182/2017 z 29. marca 2018 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“) (s napadnutým rozsudkom okresného súdu ďalej spolu aj „namietané rozhodnutia“).

2. Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola pôvodne pridelená sudcovi spravodajcovi Milanovi Lalíkovi, ktorému funkčné obdobie sudcu ústavného súdu skončilo 16. februára 2019. V súlade s čl. X bodom 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 bola vec náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov pridelená 17. októbra 2019 sudcovi spravodajcovi Milošovi Maďarovi a v zmysle čl. II bodu 3 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 v znení dodatku č. 1 prerokovaná v prvom senáte ústavného súdu v zložení uvedenom v záhlaví tohto uznesenia.

3. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplynulo, že sťažovateľ bol žalobcom v spore o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím proti žalovanej Slovenskej republike, v mene ktorej koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaná“). Škoda mala byť sťažovateľovi spôsobená žalovanou, a to vedením trestného stíhania pre skutok vraždy podľa (vtedy platného, pozn.) § 219 ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov, vzhľadom na to, že sťažovateľ bol spod obžaloby právoplatne oslobodený, keď nebolo preukázané, že spáchal skutok, pre ktorý bolo proti nemu vznesené obvinenie. Sťažovateľ si žalobou uplatňoval úhradu sumy 57 868,17 € z titulu náhrady škody, sumu 27 285,91 € z titulu náhrady nemajetkovej

ujmy a úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 85 154,08 € od 14. marca 2011 do zaplattenia a náhradu trov konania.

3.1 Okresný súd rozhodol o žalobe napadnutým rozsudkom v prvej inštancii tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 6 614,58 € s úrokmi z omeškania vo výške 9 % z dlžnej sumy ročne od 14. septembra 2011 až do zaplattenia. Okresný súd v prevyšujúcom rozsahu žalobu sťažovateľa zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

3.2 Krajský súd ako súd odvolací na základe odvolania sťažovateľa a odvolania žalovanej rozhodol napadnutým rozsudkom tak, že v prvom výroku napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil okrem výroku o nároku na náhradu trov konania, v druhom výroku zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o nároku na náhradu trov konania tak, že náhradu trov stranám sporu nepriznal a v treťom výroku náhradu trov odvolacieho konania stranám sporu nepriznal.

4. Sťažovateľ podaním doručeným ústavnému súdu 28. januára 2020 informoval, že „z dôvodu procesnej opatrnosti“ súbežne s podaním ústavnej sťažnosti podal proti namietaným rozhodnutiam aj dovolanie, „a to z dôvodu uvedeného v ust. § 420 písm. f) C. s. p.“. Z podania je zrejmé, že dovolanie v predmetnej veci podala aj žalovaná a že Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) o dovolaní sťažovateľa a žalovanej rozhodol uznesením sp. zn. 2 Cdo 249/2018 z 31. októbra 2019 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“) tak, že ich odmietol ako neprípustné a žiadnej zo strán sporu nepriznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

4.1 Sťažovateľ v citovanom podaní uviedol, že „*námietky a argumenty uvedené v ústavnej sťažnosti zo dňa 17.07.2018 a v dovolaní zo dňa 12.07.2018 sú v podstate totožné*“, a vyjadril presvedčenie, že „*na základe týchto okolností je Ústavný súd oprávnený vo veci konať a meritórne rozhodnúť*“.

4.2 V priebehu konania pred ústavným súdom sťažovateľ ďalej podal 27. februára 2020 námietku zaujatosti k zloženiu senátu, ktorú ale vzápätí podaním doručeným 4. marca 2020 vzal späť a požiadal ústavný súd, „*aby na ňu v ďalšom priebehu konania neprihliadal*“. Vzhľadom na uvedené späťvzatie ústavný súd o námietke zaujatosti nerozhodoval.

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uvádza, že namietanými rozhodnutiami boli porušené jeho označené práva, a to tým, že „konajúce súdy odňali sťažovateľovi právo na náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné obvinenie z vraždy... preto, lebo sťažovateľ bol trestne stíhaný a odsúdený za inú trestnú činnosť totožného charakteru“. V tejto súvislosti sťažovateľ v odôvodnení ústavnej sťažnosti pomerne na rozsiahlom priestore skutkovo argumentuje a poskytuje aj svoj právny názor na vec. Sťažovateľ tvrdí, že závery uvedené v napadnutom rozsudku krajského súdu, ktorý sa stotožnil s právnym názorom okresného súdu, sú prejavom svojvôle či arbitrárnosti, preto je presvedčený o tom, že namietané rozhodnutia porušujú jeho označené práva.

5.1 Sťažovateľ je presvedčený, že „súdy v rozpore s čl. 11 ods. 4 CSP vzali do úvahy skutočnosti, ktoré v tomto konaní nevyšli najavo, súd si predmetné spisy nevyžiadal a neoboznámil ich obsah“, pričom uvádza, že „okresný súd suploval úlohu žalovanej“.

5.2 Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti poukazuje na tú skutočnosť, že „družka sťažovateľa, svedkyňa [REDAKOVANÉ] na pojednávaní pred okresným súdom dňa 28.11.2012 vypovedala, že obvinenie z vraždy [REDAKOVANÉ] bolo iné ako tie ďalšie obvinenia...“, pričom „okresný súd v rozsudku z 15.02.017 (správne má byť z 15. februára 2017, pozn.) opomenul vyhodnotiť výpoveď svedkyne [REDAKOVANÉ], pričom išlo o jedinú svedkyňu, ktorá bola vypočutá k náhrade nemajetkovej ujmy“. V tejto súvislosti sťažovateľ uzavrel, že „tým, že okresný súd a krajský súd vôbec nevyhodnotil výpoveď svedkyne [REDAKOVANÉ] hoci na to sťažovateľ poukazoval, bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces ako aj ust. §191 ods. 1 CSP“.

5.3 Sťažovateľ krajskému súdu vyčíta, že „postupoval v rozpore s ust. § 387 ods. 3 CSP, pretože sa nevysporiadal s podstatnými vyjadreniami sťažovateľa prednesenými v konaní na súde prvej inštancie a s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolacom konaní“.

5.4 Ďalšie pochybenia všeobecných súdov vidí sťažovateľ „v otázke priznania náhrady trov za zastúpenie iba jediným advokátom a nepriznanie trov za porady uskutočnené v Ústavoch na výkon trestu odňatia slobody...“, pričom tvrdí, že súdy „sa vôbec nezaoberali povahou trestného konania vraždy [REDAKOVANÉ]... ktoré bolo skutkovo aj právne zložité a trvalo viac ako 3 roky a 4 mesiace“, a preto považuje namietané rozhodnutia „za zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti“.

6. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie vo veci samej nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva [REDAKOVANÉ] na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia, zachovania ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a ochranu mena a práva na súkromný život podľa čl. 16 ods. 1 a čl. 19 ods. 1, ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 8 ods. 1, ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základné právo na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základné právo na spravodlivé súdne konanie, súdnu ochranu a právo na preskúmateľné súdne rozhodnutie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základné právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci zaručené v čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Košiciach, sp. zn.: 3Co/182/2017 zo dňa 29. marca 2018 porušené boli.

2. Základné práva [REDAKOVANÉ] na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia, zachovania ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a ochranu mena a práva na súkromný život podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 1, ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 8 ods. 1, ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základné právo na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základné právo na spravodlivé súdne konanie, súdnu ochranu a právo na preskúmateľné súdne rozhodnutie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základné právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci zaručené v čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Košice II, sp. zn.: 18C/138/2011-468 zo dňa 15. februára 2017 porušené boli.

3. Rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn.: 3Co/182/2017 zo dňa 29. marca 2018, s výnimkou výroku, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Košice II, sp. zn.: 18C/138/2011-468 zo dňa 15. februára 2017 ohľadom sumy 6.614,58 € s úrokmi z omeškania vo výške 9 % z dlžnej sumy ročne od 14.09.2011 do zaplatenia sa zrušuje.

4. *Rozsudok Okresného súdu Košice II, sp.zn.: 18C/138/2011-468 zo dňa 15. februára 2017 sa zrušuje vo výrokoch, ktorými bola žaloba v prevyšujúcom rozsahu zamietnutá a vo výroku o náhrade trov konania a v rozsahu zrušenia vec vracia Okresnému súdu Košice II na ďalšie konanie.*

5. [REDAKOVANÉ] *priznáva ako primerané finančné zadosťučinenie peňažnú sumu vo výške 10.000,- € ktoré mu je povinný vyplatiť Krajský súd v Košiciach, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.*

6. [REDAKOVANÉ] *priznáva náhradu trov konania, ktoré mu je povinný Krajský súd v Košiciach uhradiť na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Milana Kuzmu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“*

II.

Relevantná právna úprava

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

11. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Podľa čl. 16 ods. 1 ústavy nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená. Obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom.

12.1 Podľa čl. 19 ods. 1 ústavy každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

12.2 Podľa čl. 19 ods. 2 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

12.3 Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

12.4 Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

12.5 Podľa čl. 46 ods. 3 ústavy každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

12.6 Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

12.7 Podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

12.8 Podľa čl. 8 ods. 2 dohovoru štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať s výnimkou prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom alebo zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo na ochranu práv a slobôd iných.

12.9 Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré stanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

13. Predmetom ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základných práv sťažovateľa podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 1a 2, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom okresného súdu č. k. 18 C 138/2011-468 z 15. februára 2017 a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 3 Co 182/2017 z 29. marca 2018. K porušeniu označených hmotných i procesných práv sťažovateľa malo dôjsť tým, že všeobecné súdy rozhodli v jeho veci arbitrárne, nepreskúmateľne a namietaným rozhodnutiam predchádzali nedostatky v procese dokazovania.

III.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa ústavy, práv podľa dohovoru a práva podľa dodatkového protokolu napadnutým rozsudkom okresného súdu

14. Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o ústavných sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv

a základných slobôd vyplývajúcich z kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy, je založená na princípe subsidiarity, t. j. ústavný súd má právomoc konať, ak o ochrane týchto práv a slobôd už nemôže rozhodovať iný súd. Princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu (II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04).

15. Zmysel a účel princípu subsidiarity treba vidieť v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú (IV. ÚS 133/09, I. ÚS 341/09). Opačný záver by znamenal popretie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu, na ktorom je založená právomoc ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (III. ÚS 149/04). Inými slovami, ústavná sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je nástrojom ochrany základných práv nastupujúcich po vyčerpaní všetkých dostupných prostriedkov ochrany práv uplatniteľných v súlade so zákonom v systéme orgánov verejnej moci (IV. ÚS 62/08, I. ÚS 279/09).

16. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

17. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že napadnutý rozsudok okresného súdu bol preskúmaný krajským súdom na základe sťažovateľom podaného odvolania. Odvolanie v tomto prípade predstavovalo účinný opravný prostriedok ochrany práv sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému rozsudku okresného súdu. Odvolacie konanie bolo skončené napadnutým rozsudkom krajského súdu. Pre rozhodnutie ústavného súdu

v časti namietaného porušenia označených práv napadnutým rozsudkom okresného súdu je teda podstatné, že existoval „iný súd“, na ktorý poukazuje čl. 127 ods. 1 ústavy. To vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum ústavnou sťažnosťou prezentovaného porušenia označených práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom okresného súdu a zakladá dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.2 K namietanému porušeniu základných práv podľa ústavy, práv podľa dohovoru a práva podľa dodatkového protokolu napadnutým rozsudkom krajského súdu

18. Predpokladom úspešného uplatnenia námietky porušenia základných práv a slobôd v konaní pred ústavným súdom je doručenie podania vo forme ustanovenej § 40 zákona o ústavnom súde, ako aj splnenie všeobecných a osobitných náležitostí ustanovených § 34 ods. 1, § 39 ods. 3 a 4, § 43 a § 123 zákona o ústavnom súde a ďalších procesných podmienok vyplývajúcich z § 55, § 124 a § 132 zákona o ústavnom súde.

19. Podľa § 55 písm. d) zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania je neprípustný, ak to ustanovuje tento zákon v § 132 ods. 2 alebo § 142 ods. 2.

20. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

21. Podľa § 419 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

22. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym

procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

23. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v samotnej ústavnej sťažnosti vo vzťahu k vyčerpaniu právnych prostriedkov, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, neuviedol žiadnu relevantnú argumentáciu. Naopak, sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti zamlčal, že 12. júla 2018 (súčasne s podaním ústavnej sťažnosti, pozn.) podal proti napadnutému rozsudku krajského súdu, ktorým rozhodol vo veci ako súd odvolací, mimoriadny opravný prostriedok – dovolanie, o ktorom bol príslušný rozhodnúť najvyšší súd.

24. Až z obsahu podania sťažovateľa doručeného ústavnému súdu 28. januára 2020 vyplynulo, že sťažovateľ podal vo svojej veci dovolanie, ktoré najvyšší súd uznesením odmietol ako neprípustné. Zároveň zo spomínaného podania sťažovateľa vyplynulo, že prípustnosť svojho dovolania sťažovateľ založil na dôvodoch tzv. zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP.

25. Ústavný súd z vlastnej evidencie došlých podaní zistil, že 27. februára 2020 sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť aj proti uzneseniu najvyššieho súdu o dovolaní a konanie je ústavným súdom vedené pod sp. zn. Rvp 412/2020. Z priloženej kópie uznesenia najvyššieho súdu, jeho odôvodnenia, je zrejmé, že pokiaľ išlo o namietaný dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, a teda sťažovateľom tvrdené porušenie práva na spravodlivý proces, oprel svoje námietky o nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu. Sťažovateľ ako procesný nedostatok videl skutočnosť, že sa odvolací súd nevysporiadal s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolacom konaní a nevyhodnotil výpovede svedkyne [REDACTED]. Taktiež sťažovateľ namietal arbitrárnosť, nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu a podľa jeho názoru došlo aj k nedostatkom v procese dokazovania.

26. Je zrejmé, že námietkami sťažovateľa uvedenými v jeho ústavnej sťažnosti, ktoré smerovali proti napadnutému rozsudku krajského súdu, sa predtým zaoberal aj odvolací súd

pri posudzovaní, či boli splnené dôvody dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Najvyšší súd dospel k záveru, že sťažovateľ nepreukázal opodstatnenosť dovolania a porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, a preto dovolanie sťažovateľa postupom podľa § 447 písm. c) CSP odmietol.

27. Táto zistená skutočnosť má vážne následky z hľadiska posudzovania prípustnosti ústavnej sťažnosti smerujúcej proti napadnutému rozsudku krajského súdu po rozhodnutí o dovolaní, aj napriek skutočnosti, že dovolací súd podané dovolanie odmietol. Jadrom sťažnostných námietok sťažovateľa boli totiž totožné tvrdenia o arbitrárnosti napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok okresného súdu.

28. Pokiaľ sťažovateľ prípustnosť svojho dovolania založil na tých istých dôvodoch, ako sú dôvody podanej ústavnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti účinne nevyčerpal dostupný mimoriadny opravný prostriedok na ochranu svojich základných práv podľa ústavy, ako aj práv podľa dohovoru a práva podľa dodatkového protokolu, preto jeho ústavná sťažnosť smerujúca proti meritórnemu rozhodnutiu odvolacieho súdu založená na tých istých dôvodoch, v tej istej veci, je neprípustná.

29. Ak zákon podmieňuje prípustnosť sťažnosti vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon poskytuje sťažovateľovi na ochranu jeho práva, tak o to viac je podmienkou prípustnosti sťažnosti uplatňovanie práva, ktorého porušenie sťažovateľ namieta, riadnym, zákonom predpísaným spôsobom (m. m. III. ÚS 1/04). Vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných právnych predpisov, neznamená samotné podanie oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom (m. m. IV. ÚS 177/05, IV. ÚS 180/2010).

30. Sťažovatelia nemajú podľa ústavy, zákona o ústavnom súde a stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na výber, ktorý z oboch ústavne existujúcich systémov súdnej

ochrany využijú, ale sú povinní postupovať od súdnej ochrany poskytovanej všeobecnými súdmi k súdnej ochrane, na ktorú je kompetentný ústavný súd. Toto „poradie“ sa nedá sťažovateľmi ovplyvniť a jeho vnútorná logika vychádza z toho, že aj všeobecné súdnictvo je zodpovedné za ochranu základných práv a slobôd na úrovni jeho právomocí (čl. 142 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 CSP). Iba za predpokladu, že sťažovatelia vyčerpajú všetky im dostupné právne prostriedky súdnej a inej právnej ochrany svojho základného práva alebo slobody a pri ich uplatnení nie sú úspešní, môžu sa uchádzať o ochranu tohto základného práva alebo slobody sťažnosťou podanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 193/2010, I. ÚS 178/2011, IV. ÚS 453/2011, III. ÚS 703/2017).

31. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde pre neprípustnosť.

32. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite nezaoberal, pretože rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júna 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu